

Raadsvoorstel

Datum vergadering:	14 december 2023
Agendapunt:	25
Onderwerp:	Belasting- en legesverordening gemeente Bernheze 2024
Portefeuillehouder:	wethouder Rien Wijdeven

Heesch, 31 oktober 2023

Inleiding

Op 9 november 2023 behandelde u de begroting 2024. In die begroting zijn de geprognosticeerde belastingen, rechten en tarieven die de gemeente wil heffen opgenomen. Om te komen tot een sluitende begroting zijn de tarieven geïndexeerd met 6,2 %. De definitieve vaststelling van de belastingen, rechten en tarieven doet u door de afzonderlijke verordeningen vast te stellen. De vaststelling van die verordeningen leggen we aan u voor via dit voorstel.

In dit voorstel lichten we de verschillende wijzigingen ten opzichte van het voorgaande jaar toe.

Een belangrijke wijziging is het ingaan van de Omgevingswet per 1 januari 2024 met belangrijke consequenties voor de legesverordening. Waar we op andere onderdelen (indexering of kostendekkendheid) afwijken van het voorgaande jaar lichten we dat per verordening toe.

Voorstel

1. De 'Legesverordening Bernheze 2024' en bijbehorende tarieventabel vast te stellen en de ROEB-lijst 2024 vast te stellen (ter bepaling van de bouwkosten).
2. de 'Verordening Onroerende-zaakbelasting Bernheze 2024' met bijbehorende tarieven vast te stellen.
3. de 'Verordening Rioolheffing Bernheze 2024' en bijbehorende tarieven vast te stellen.
4. de 'Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2024' en bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
5. In te stemmen met een éénmalige teruggave van € 12,00 per gezinshuishouden.
6. de 'Verordening Reclamebelasting centrum Heesch 2024' met het bijbehorende tarief vast te stellen.
7. de 'Verordening Toeristenbelasting Bernheze 2024' met het bijbehorende tarief vast te stellen.
8. de 'Verordening Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2024' en bijbehorende tarieventabel vast te stellen.
9. de 'Verordening Marktgelden Bernheze 2024' en bijbehorende tarieven vast te stellen.

Argumenten

1.1 Door de raad vastgestelde belastingverordeningen zijn noodzakelijk om gemeentelijke belastingen te kunnen heffen en innen.

Op basis van de Gemeentewet kan een gemeente belastingen heffen en innen. Dat kan uitsluitend op basis van een door de gemeenteraad vastgestelde belastingverordening.

1.2 Op basis van bedrijfseconomische principes worden, daar waar mogelijk en wenselijk, kostendekkende tarieven in rekening gebracht:

Uw raad zal tarieven vaststellen die betrekking hebben op leges, belastingen, heffingen en rechten die gaan gelden voor 2024. Uitgangspunt wat u als raad heeft meegegeven is dat voor

de kosten rekening wordt gehouden met een inflatiecorrectie van 6,2%. Dit betekent uiteindelijk ook dat kostendekkende tarieven naar verwachting met deze tarieven zullen stijgen.

1.3 Kostendekkendheid leges en tarieven

In de begroting 2024 opgenomen kostendekkendheidspercentages effecten doorrekenen Omgevingswet nog niet bekend:

- Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening 39,9%;
- Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning 93,8%;
- Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn 5,7%.

Kostendekkendheid na doorrekenen effecten Omgevingswet:

- Hoofdstuk 1: Algemene dienstverlening 39,9%;
- Hoofdstuk 2: Dienstverlening leefomgeving/omgevingsvergunning 78,8%;
- Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn 10,8%.

Hoofdstuk 1 Algemene dienstverlening

Omdat een groot deel van de tarieven Hoofdstuk 1 door de rijksoverheid zijn gemaximeerd is het hier niet mogelijk om volledige kostendekkendheid te zijn. Zo'n 80-90% van de opbrengsten hebben betrekking op leges die door het rijk zijn gemaximeerd.

Hoofdstuk 2 Dienstverlening vallend onder fysieke leefomgeving/omgevingsvergunning

De nieuwe Omgevingswet zorgt voor een volledige aanpassing van Hoofdstuk 2. Dit betekent dat de processen, kosten, tijdsbestedingen van onder Hoofdstuk 2 vallende tarieven voor een groot deel opnieuw werden onderzocht.

We een aantal ontwikkelingen:

- Toerekenbare kosten dalen van € 1.8 miljoen naar € 1.5 miljoen (blijven nog wel in de reguliere exploitatie achter)
- Opbrengsten dalen van € 1.7 miljoen naar € 1.2 miljoen
 - Aangevuld met kostenverhaal € 0.3 miljoen indien het een aangewezen activiteit en planologische maatregel betreft (valt buiten de legesverordening)

Hoofdstuk 3: Dienstverlening vallend onder Europese dienstenrichtlijn

Het toewerken naar kostendekkende tarieven voor Hoofdstuk 3 zou voor evenementvergunningen betekenen dat deze zo duur worden dat het houden van een evenement alleen nog voor professionele bedrijven betaalbaar is en niet meer voor de inwoners van Bernheze. In 2006 en nogmaals in 2016 heeft uw raad aangegeven evenementvergunningen niet kostendekkend te laten zijn.

Vanaf 2023 hebben wij een uitsplitsing gemaakt naar aard van het evenement en de daarbij behorende kosten gedeeltelijk in de leges ondergebracht. Maar ook hier zijn wij niet kostendekkend.

2. Onroerendezaakbelasting

De tarieven worden verhoogd met de voorgenomen prijsindex. Dit is voor woningen 6,2% (inclusief inhaalindex 1,9%), en 4,3% (exclusief inhaalindex) voor niet-woningen als lastenverlichting voor de bedrijven. Ontwikkelingen in de woz-waarde wordt gecorrigeerd in het tarief zodat de lastenstijging burger en bedrijven de prijsindex volgt.

3. Afvalstoffenheffing

Het afvaltarief volgt voor een deel de prijsontwikkelingen. Daarnaast vinden we, gelet op de omvang van de afvalreserve, het reëel om een gedeelte terug te geven aan onze inwoners. We gaan voorstellen via de verordening afvalstoffenheffing 2024 een eenmalig bedrag van circa

€ 20,- per gezinshuishouden terug te geven door een verlaging van het vastrecht. De gemiddelde kosten zullen in 2024 ten opzichte van vorig jaar stijgen met ruim 11,5%. Een gemiddeld gezin betaalt dan € 236,35.

4. Rioolheffing

De tarieven worden met de voorgenomen prijsindex van 6,2% verhoogd. Ontwikkelingen in de woz-waarde wordt gecorrigeerd in het tarief zodat de lastenstijging burger en bedrijven de prijsindex volgt.

5. Lastendrukontwikkeling en éénmalige teruggave

We willen zoveel mogelijk de lastendruk beperken binnen de mogelijkheden van deze begroting. Bij de begroting 2024 hebben we u al geïnformeerd over het voornemen om bij de belastingvoorstellen 2024 een teruggave te doen van € 12,- voor alle huishoudens. Uitgangspunt is dat alle gebruikers hiervoor in aanmerking komen. Dit betekent dat huurders ook hiervan profiteren.

Hierdoor wordt voor Woningen de stijging beperkt tot ongeveer de prijsindex. Financieel is al rekening gehouden met deze teruggave in de begroting 2024.

De lastendruk ontwikkeling als gevolg van de tarieven ozb, riool en afval, is als volgt

Overzicht ontwikkeling gemiddelde lokale lastendruk		2023	2024	Wijziging ten opzichte van 2023
		Bedrag	Bedrag	
Woningen	Eigenaar	524,46	562,52	7,26%
	Gebruiker	212,00	224,35	5,83%
	Eigenaar en gebruiker	736,46	786,87	6,85%
Niet-woningen	Eigenaar	1.429,75	1.496,81	4,69%
	Gebruiker	1.014,29	1.057,65	4,28%
	Eigenaar en gebruiker	2.444,04	2.554,46	4,52%

6. Reclamebelasting

De gemeente Bernheze verzorgt voor de stichting Centrum Management Heesch de heffing en inning van de reclamebelasting. Op basis van de begroting van de stichting wordt duidelijk wat aan opbrengsten via reclamebelasting geïnd moet worden. Het tarief wordt zodanig bepaald dat deze opbrengst wordt gegenereerd. Alle inkomsten worden doorbetaald aan de stichting.

7. Toeristenbelasting

Op 7 juli 2022 heeft de raad de motie aangenomen waarmee het college wordt verzocht: "de vrijstelling voor verblijf op minicampings, te schrappen." Deze motie is met ingang van het belastingjaar 2024 verwerkt in de verordening Toeristenbelasting 2024. De minicampings, voor zover bij de gemeente bekend, zijn hierover geïnformeerd.

8. Lijkbezorgingsrechten

Algemeen uitgangspunt voor leges lijkbezorgingsrechten is een kostendekkend tarief. Door de forse daling van het aantal begravingen en verlengingen staan de leges onder grote druk, deze

gaan op basis van kostendeekkende tarieven nagenoeg verdubbelen. In 2023 is ervoor gekozen de tarieven alleen te indexeren.

Middelen zijn beschikbaar gesteld om onderzoek te doen naar de toekomstbestendigheid van begraafplaats 't Loo. Om nu niet vooruit te lopen op de uitkomsten en resultaten van het onderzoek, worden de tarieven 2024 geïndexeerd. Hiermee zijn wij niet kostendeekkend.

9. Marktgelden

De tarieven zijn geïndexeerd met een percentage van 6,2%. Voor het onderdeel gebruikmaken van de stroomvoorziening, is het tarief 2024 fors verlaagd (45% ten opzichte van 2023).

Kosten en dekking

Vanuit de nieuwe Omgevingswet (hoofdstuk 2 van de legesverordening) vinden verschuivingen plaats met financiële consequenties. De in de begroting 2024 opgenomen opbrengsten uit leges (extrapolatie begroting 2023) komen volledig te vervallen:

Bouwvergunningen	1.403.449
Principeverzoeken	217.025
Wijzigingsplannen	85.123
Totaal	1.705.597

Vanuit de nieuwe Omgevingswet komen nieuwe leges en opbrengsten in de plaats.

De verwachtingen voor 2024 zijn als volgt:

Artikel/paragraaf in legesverordening	Omschrijving	Verwachte opbrengst
Artikel 2.4.1	Informatieverzoek	25.000
Artikel 2.4.2a	Vergunningscheck	40.000
Artikel 2.4.3a	Intaketafel	115.000
Artikel 2.4.3b	Omgevingstafel	125.000
Artikel 2.4.3c	Vervolgoverleg omgevingstafel	80.000
Artikel 2.5 a-c	Bouwact. Bouwtechnisch deel (gevolgklasse 2)	190.000
Artikel 2.6a	Bouwact. Ruimtelijk deel (gevolgklasse 1 en 2)	435.000
Artikel 2.6b1	Binnenplans	25.000
Artikel 2.6b2	Buitenplans klein	100.000
Paragraaf 2.5	Milieubelastende activiteiten	65.000
Via privaatrechterlijke overeenkomsten	Kostenverhaal buiten de legesverordening	300.000
Totaal		1.500.000

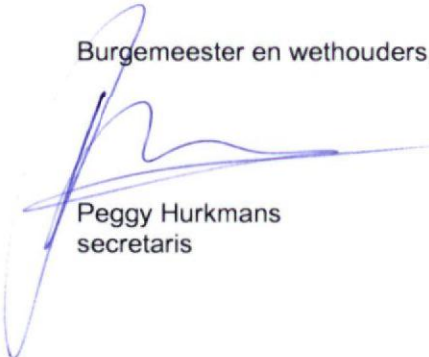
Met name milieuleges en kostenverhaal zijn onderwerpen waarvoor wij geen kengetallen hebben opgebouwd. Dit zijn dus voorzichtige schattingen.

De verwachting is echter dat we vanuit bovenstaand geschetst beeld met een tekort worden geconfronteerd ten opzichte van de begrotingsopbrengsten van 2024. Dit tekort wordt voornamelijk veroorzaakt door uren die we (nog) niet toe kunnen rekenen aan specifieke onderwerpen. Vanwege het ontbreken van kengetallen zijn de aantallen ook onzeker (in relatie tot de uren) en is het van belang om gedurende 2024 te monitoren hoe deze kengetallen en daarmee opbrengsten zich ontwikkelen. Per saldo lijkt op dit moment een gat te ontstaan van circa € 200.000 tot € 300.000.

Bijlage(n): De bijlage(n) zijn digitaal beschikbaar.

- Raadsvoorstel Belasting- en legesverordening Bernheze 2024 (46301)
- Raadsbesluit Legesverordening Bernheze 2024 (46302)
- Tarieventabel behorende bij de Legesverordening Bernheze 2024 (46340)
- ROEB-lijst 2024 (46319)
- Raadsbesluit Verordening Onroerendezaakbelasting Bernheze 2024 (46306)
- Raadsbesluit Verordening Rioolheffing Bernheze 2024 (46322)
- Raadsbesluit Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2024 (46305)
- Tarieventabel behorende bij de Verordening Afvalstoffenheffing Bernheze 2024 (46375)
- Raadsbesluit Verordening Reclamebelasting Bernheze 2024 (46339)
- Raadsbesluit Verordening Toeristenbelasting Bernheze 2024 (46338)
- Raadsbesluit Verordening heffing en invordering van Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2024 (46384)
- Tarieventabel behorende bij de Verordening heffing en invordering van Lijkbezorgingsrechten Bernheze 2024 (46387)
- Raadsbesluit Verordening Marktgelden Bernheze 2024 (46332)
- Bijlage toelichting verordeningen, leges en tarieven 2024 (47728)
- Bijlage Transponeringstabel Legesverordening 2024 Omgevingswet (47753)

Burgemeester en wethouders,

Peggy Hurkmans
secretaris

Anjoine Walraven
waarnemend burgemeester